

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tad-9 ta' Jannar, 2013

Avviz Numru. 152/2012

Guido Baldacchino

VS

Marsovin Limited (C115)

Il-Qorti,

Rat ir-rikors promotur tal-attur Guido Baldacchino pprezentat nhar is-sebgha w ghoxrin (27) ta' April, 2012 fejn talab lil din il-Qorti tikkundanna lis-socjeta' konvenuta Marsovin Ltd thallsu s-somma ta' hdax-il elf, mija u disgha u tmenin Ewro u disgha centezmi (€11,189.09) bhala prezz ta' gheneb lilha mibjugh u konsenjat.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tat-tnax (12) ta' Dicembru, 2011 u bl-imghaxijiet legali mill-prezentata ta' l-istess ittra appena msemmija, u bis-socjeta' konvenuta minn issa ingunta ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta tas-socjeta' konvenuta li giet prezentata fit-18 ta' Mejju 2012 fejn eccepjet *"illi t-talba ta' l-attur hija infundata fil-fatt u fid-dritt stante illi l-ammont pretiz mill-attur mhux dovut fl-intier tieghu."*

Rat in-nota ta' l-attur li giet prezentata fit-2 ta' Ottubru 2012 fejn fiha gew prezentati erba' dokumenti li huma:

Dok GB 1 – Ittra ufficjali taht l-Artikolu 166A tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta prezentata fit-12 ta' Dicembru 2011.

Dok GB 2 – Risposta ghal fuq imsemmija ittra minn Marsovin Limited.

Dok GB 3 – Ittra legali mibghuta mill-attur lis-socjeta' konvenuta datata 30 t'Ottubru 2011.

Dok. GB 4 – Ftehim bejn l-attur u s-socjeta' konvenuta datat 6 ta' Jannar 2004.

Rat il-verbal tas-7 ta' Novembru 2012 fejn Dr Toni Abela ghall-attur irriduca l-ammont pretiz ghal disghat elef, sitt mija u sebghin Ewro u hames centezmi (€9,670.05).

Semghet lill-attur **Guido Baldacchino** jixhed fis-7 ta' Novembru 2012 fejn iddikjara li huwa bidwi full-time u jkabbar id-dwieli ghall-inbid u kien ibiegh l-gheneb lis-socjeta' konvenuta. Huwa spjega li kien ilu jbiegh l-gheneb lis-socjeta' konvenuta mis-sena 2000 u l-kuntratt li kellu maghhom skada fis-sena 2010. Ix-xhud spjega li huwa ghad fadallu jiehu minghand is-socjeta' konvenuta is-somma ta' disghat elef, sitt mija u sebghin Ewro u hames centezmi (€9,670.05). Huwa sostna li ma kellu l-ebda kundizzjoni li jithallas bin-nifs.

L-attur qal illi l-gheneb li kellu ordnat minn ghandhom gie konsenjat lis-socjeta' konvenuta u s-socjeta' konvenuta qatt ma taghtu raguni ghax effettivament ma hallsitux. Huwa esebixxa kopja tal-ftehim li l-Qorti mmarkat bhala Dokument Z. Ix-xhud stqarr illi jekk isarraf ic-cekk li qieghead ghand l-avukat tieghu, ikun ghad fadal biss li jithallas ghall-gheneb li biegh fis-sena 2011. Huwa kkonferma li dejjem thallas bix-xhur lura minghand is-socjeta' konvenuta.

Baldacchino sostna illi fil-kuntratt li kien ghadu kemm esebixxa ma hemm xejn rigwardanti *credit terms*. Huwa kompla jghid illi meta tahom l-gheneb fl-2011 ma kellux ftehim dwar hlas. Mistoqsi mill-Qorti jekk kienux qalulu li ser jithallas sena wara meta tahom l-gheneb fis-sena 2011 wiegeb fin-negattiv.

Ix-xhud ikkonferma li meta kien tahom l-gheneb fis-sena 2011, kien jaf li s-socjeta' konvenuta kienet debitrici tieghu. Huwa spjega li l-gheneb ghandu durata tieghu, jigifieri meta jimmatura ried jaqtghu u jmur bih x'imkien. Effettivament huwa mar ghand Marsovin fejn offrihulhom u huma accettawh u xtrawh. Huwa rega' ddikjara li ma kellu l-ebda ftehim ta' kif kellu jithallas.

L-attur **Guido Baldacchino** rega' xehed fit-12 ta' Dicembru 2012 fejn iddikjara li fil-mori ta' dan l-ahhar differiment, kien ircieva numru ta' cekkijiet li huma *post dated*, u ra esebit fl-atti a fol 37 et seq fotokopja ta' dawn l-istess cekkijiet. Huwa spjega li tlieta minn dawn ic-cekki jiet fil-fatt ghandhom id-data li jistghu jissarfu, filwaqt li l-ohrajn huma *post dated*. Fil-fatt huma tnejn biss minn dawn is-sitt cekkijiet li jistghu jissarfu.

Semghet lil **George Agius** CEO tas-socjeta' Marsovin Limited jixhed fis-7 ta' Novembru 2012 fejn iddikjara li qed jirrikonoxxi lil Guido Baldacchino bhala kreditur taghhom fl-ammont ta' sebghat elef, mitejn u erbgha u tmenin Ewro u wiehed u tmenin centezmu (€7,284.81). Huwa sostna li qatt ma cahdulu dawn il-flus u dejjem qalulu li ser ihallsuh.

Huwa spjega li l-gheneb li xtraw minn ghandu fis-sena 2010 kien thallas kollu. Il-bilanc jirraprezenta l-gheneb li nxtara fis-sena 2011. Huwa ddikjara li minn dan ix-xahar ser jibdew ihallsu l-kontijiet taghhom rigwardanti dawn il-hlasijiet. Is-socjeta' taghhom ghaddiet minn diffikultajiet finanzjarji u ghalhekk qeghdin lura fil-pagamenti taghhom. Meta xtraw l-gheneb fl-2011, il-kuntratt kien skada u l-attur kien jaf bil-problemi u xorta bieghlhom l-gheneb. Huwa ddikjara li bi hsiebhom ihallsuh bejn Novembru u April tas-sena li gejjja. Ix-xhud spjega li l-attur bieghlhom l-gheneb

fix-xhur ta' Awissu – Settembru tas-sena 2011. Ix-xhud stqarr li kienu qeghdin sena u xahrejn b'lura.

Illi mill-verbal tat-12 ta' Dicembru 2012 jirrizulta li s-socjeta' konvenuta ghamlet xi pagamenti pendente lite. Jidher li s-socjeta' konvenuta harget numru ta' cekkijiet u tnejn minnhom setghu jissarfu fl-ammont komplessiv ta' elfejn, tliet mija u hamsa u sebghin Ewro u sitta u sittin centezmu (€2,375.66) u ghalhekk l-ammont li kien restanti ta' sebghat elef, mitejn u erbgha u tmenin Ewro u wiehed u tmenin centezmu (€7,284.81) gie ridott dakinhar stess ghas-somma ta' erbghat elef, tmien mija u sitta u hamsin Ewro u hamsa u hamsin centezmu (€4,856.55). Jidher pero' li f'idejn l-attur hemm ukoll cekk iehor datat 7 ta' Jannar 2013 fl-ammont ta' elf, mitejn u erbatax-il Ewro u tlettax-il centezmu (€1,214.13) u ghalhekk wara is-6 ta' Jannar 2013 ikun ghad hemm bilanc ta' tlett elef, sitt mija u tnejn u erbghin Ewro u tnejn u erbghin centezmu (€3,642.42) liema somma tinsab kawtelata bi tlett cekkijiet post dated f'idejn l-attur.

Ikkunsidrat:

Illi mill-provi jirrizulta u mhux kontestat li l-kontendenti kellhom relazzjoni kummercjali bejniethom fis-sens li l-attur kien ikabbar l-gheneb u jbiegh l-istess gheneb lis-socjeta' konvenuta una volta jimmaturaw. Jirrizulta minn dak li xehed l-attur stess u mhux kontestat li kien ilu jaghmel hekk sa mis-sena 2000 u dan skond ftehim li gie esebit fl-atti a fol. 17 mal-istess socjeta' konvenuta.

Jirrizulta minn ezami ta' dan l-ftehim li gie ffirmat fis-6 ta' Jannar 2004 li dan kellu validita' a' seba' snin u ghalhekk kellu jiskadi fis-6 ta' Jannar 2011 pero' setgha jiggedded ghal sebgha snin ohra u dan fid-diskrezzjoni tas-socjeta' konvenuta. Illi jirrizulta li fil-fatt is-socjeta' konvenuta baqghet tixri l-gheneb minghand l-attur minkejja li dan l-ftehim originali skada u dan taht l-istess kundizzjonijiet u ghalhekk dan il-ftehim ghadu jorbot lill-istess partijiet bl-istess kundizzjonijiet hemm imsemmija.

M'hemmx dubbu li skond dan l-ftehim hemm diversi kundizzjonijiet li jorbtu lill-partijiet speċjalment lill-bidwi l-attur li ma jistax ibiegh għeneb lil haddiehor tul il-pendenza ta'dan il-ftehim originali fuq imsemmi kif ukoll fit-terminu tat-tieni terminu rispettiv.

Huwa principju bazilari li l-bejgh hu perfett bejn il-partijiet u, kwantu għal bejgiegh, il-proprjeta' tal-haga tghaddi għand ix-xerrej, malli jsir il-ftehim fuq il-haga u fuq il-prezz, u minn dak il-hin il-haga nfisha tibqa' għar-riskju u għall-uzu tax-xerrej (Art. 1347 tal-Kap.16). Inghad li *'la vendita' e' perfetta appena si conviene sulla cosa e sul prezzo*” tant illi *“la proprieta` dalla cosa venduta si trasmette al compratore al momento in cui segue la vendita.”* [Kollez. Vol.XX.iii.29] ;

Illi l-bejgh li sar bejn il-kontendenti huwa dak regolat mill-ftehim iffirmit minnhom nhar is-6 ta' Jannar 2004. Kif tajjeb gie enuncjat fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet **Gloria mart Jonathon Beacom vs AIC Anthony Spiterio Staines**, deciza mill-Qorti ta' l-Appell nhar 5 ta' Ottubru 1998:

“Il-Principju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratt jibqa dejjem dak li l-vinkolu kuntrattwali għandu jigi rispettat u li hi l-volonta tal-kontraent kif espressa fil-konvenzjoni li kellha tipprevali u trid tigi osservata. Pacta sunt servanda.”

Fil-fatt fis-sentenza li ingħatat fl-ismijiet **Salvu Fenech vs Malta Dairy Products Limited**, deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili nhar it-30 ta' Ottubru 2003, intqal:

*“Meta l-kontraenti jinkorporaw fi skrittura l-ftehim ta bejneithom għandu jigi prezunt li dak li riedu jiftiehem fuqu nizluh f'dik l-iskrittura. Għalhekk ma għandux ikun leċitu li wiehed mill-kontraenti idahhal f'dak il-ftehim klawzoli ohra li mill-kitba ma jirrizultawx, jekk ma jkunux klawzoli sekondarji li jkunu qiegħdin ifissru jew jiccaraw il-klawzoli principali (Appell 31.5.1943 **Farrugia vs Piscopo**).”*

Illi minn ezami tal-eccezzjonijiet moghtija mis-socjeta' konvenuta, is-socjeta' konvenuta eccepjet li l-ammont mitlub ma kienx dovut. Illi pero' fil-mori tal-kawza ma resqet l-ebda prova sabiex tissostanzja dak ecceput minnha. George Agius, CEO tas-socjeta' konvenuta kkonferma li verament sar l-bejgh bejn il-kontendnenti u li s-socjeta' konvenuta hija debitrici ta' l-attur pero' kienet ghaddejja minn diffikultajiet finanzjari u ghalhekk iddecidiet arbitrarjament li thallas lill-attur mensilment skond il-modalita' deciza minnha. Ma jidhirx li s-socjeta' konvenuta tkelmet ma' l-attur dwar dan l-arrangement ta' kif kellu jsir il-hlas tal-oggett li kienet xtrat minghandu. Ghalhekk fid-dawl ta' dak li irrizulta, l-eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta zgur li ma ssib l-ebda konfort fil-provi mismugha.

Ghaldaqstant, din il-Qorti tiddikjara li ghandha tilqa' it-talba attrici pero' ghal somma ridotta ta' tlett elef, sitt mija u tnejn u erbghin Ewro u tnejn u erbghin centezmu (€3,642.42) purche' li c-cekk li kellu jissaraf fis-sitta (6) ta' Jannar 2013 jissarraf u konsegwentement qiegghda tikkundanna lis-socjeta' konvenuta sabiex thallas minnufih dan il-bilanc.

L-ispejjez ta' din il-kawza jithallsu mis-socjeta' konvenuta inkluz l-ispejjez relatati ma' l-Ittra Ufficcjali datata 12 ta' Dicembru 2011 u bl-imghaxijiet legali mid-data tan-notifika ta' l-istess ittra ufficcjali sa *kull hlas effettiv*.*.

**kliem mizjud b'digriet moghti fit-12 ta' Frar 2013 fuq rikors tal-attur ipprezentat fil-5 ta' Frar 2013..*

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----